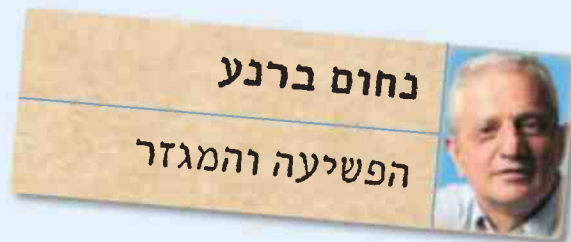

השב"כ הוא לא הפתרון לפשיעה במגזר הערבי

(ידיעות אחרונות, עמ' 15)

המתגעגעים לשב"כ

הנתונים זועקים בעד עצמם: ב-2020 נרצחו 96 ערבים, גברים ונשים; מאז תחילת ינואר נרצחו 12. זה מציב את המגזר הערבי בישראל במקום הראשון בשיעור מעשי הרצח במזרח התיכון – יותר מלבנון, יותר מירדן, יותר מהרשות הפלסטינית. הן מדינות מתוקנות – אנחנו אנרכיה. ראש הממשלה ייפגש היום עם ראשי מועצות ערביות לדיון על מכת הפשיעה. הוא יציף אותם בהבטחות מפליגות. הם יחזרו לבתיהם בידיים ריקות. הייאוש כל כך גדול ברחוב הערבי, שצצה שם דרישה לגייס למלחמה בפשיעה את השב"כ. הגעגועים לשב"כ לא נעצרו ברחוב. "זוממות אברהם", עמותת יהודית-ערבית רצינית, הצטרפה בשבת לקריאה. את הרעיון הזה מוטב למחוק על הסף. הוא לא טוב לא לערבים ולא ליהודים. נפתח בהיסטוריה. השב"כ ירש את הממשל הצבאי כאדון המגזר הערבי. בי. כל ערבי שביקש ללמוד באוניברסיטה, לעבוד כמורה, לקבל עבודה, עבר סלקציה אצל רכזי הארגון. מי ששיתף פעולה עם השלטון – התקבל; מי שהביע דעות ביקורתיות – נאלץ לחפש את עתידו במקומות אחרים. פוליטיקה וביטחון נכרכו יחד: מי שהיה חשוד פוליטי נפסל ביטחוני. השב"כ התבגר בהדרגה. במילים של רפי איתן המנוח, מבכירי הארץ גזן, הוא הפך ממפלגתי לממלכתי. כיבוש השטחים ב-1967 העביר את מוקד הפעילות שלו אל צידו השני של הקו הירוק. המעורבות שלו בחיי ערביי ישראל הצטמצמה לענייני פח"ע. הביטחון לא ניזוק; הדמוקרטיה הרוויחה.

הקריאה להחזיר את השב"כ למגזר הערבי נשענת על רעיון שעלה לפני שנים אחדות, כשמשטרת ישראל ספגה כישלונות בהתמודדות עם ארגוני הפשע. היו גורמים שקראו לשב"כ לחלוק את היכולות שלו עם המשטרה. בדרך למימוש המהלך נפל, והמשטרה למדה להתמודד לבד. הקורונה החזירה את השב"כ לתמונה. בתמיכת היועץ המשפטי לממשלה אישרו הממשלה והכנסת שימוש בשב"כ לצורך איכון ומעקב אחר אזרחים שנשלחו לכידה. ראש השב"כ נדב ארגמן התנגד. דינה זילבר, המשנה ליועץ, ציינה לשבת, בראיון שהעניקה ל"ידיעות אחרונות", את ההתנגדות שלו. אבל הפחד מהנגיף הכריע והמהלך נעשה. התוצאות ידועות: ארבע פעמים אכלנו אותה. זכותם של האזרחים הופרה, נוצר תקדים מסוכן, הממצאים היו מפוקפקים, ויכולת ההרת-

עה של השב"כ נפגעה. מה הרווחנו? מעט מאוד. השב"כ הוא ארגון מסכל. תפקידו למנוע פעילות שמאיימת על ביטחון המדינה ומנהיגיה. הימים שבהם נקרא למצוא את הילד יוסל'ה שוחמכר שנחטף או להטמין מיקרופונים בבתיהם של פוליטיקאים תמו, וטוב שתמו. מי שקורא לו היום להתעסק בפשיעה פלילית כל יתפלא אם בעתיד, כשלא נדב ארגמן אלא מישוהו מנאמני ראש הממשלה ינהל את הארגון, היכולות שלו יופנו למחוזות אחרים. "מה שווה השב"כ אם אנחנו לא מבצעים אותו", ישאלו פוליטיקאים מסוגה של מירי רגב.

כפשיעה במגזר הערבי צריכה לטפל המשטרה. עד היום היא לא עשתה את עבודתה. לפי טענה מסוימת, אם כל השגיאות הייתה ההחלטה, לפני יותר מ-20 שנה, לגרש את משפחות הפשע הערביות ליישובים במגזר. הלכה למעשה, המשטרה הפקירה את האזרחים הערבים. בינתיים משפחות הפשע התעצמו ונלחמו ביניהן. כמויות בלתי נתפסות של נשק בלתי חוקי הצטברו בערים ובכפרים. מה שנצבר במערכת הראשונה ירה בשנייה.

שיהרגו אחד את השני, אמרו פוליטיקאים ואמרו שוטרים, זה לא נוגע לנו.

מי שקורא היום לשב"כ להתעסק בפשיעה פלילית כל יתפלא אם בעתיד, כשלא נדב ארגמן אלא מישוהו מנאמני ראש הממשלה ינהל את הארגון, היכולות שלו יופנו למחוזות אחרים

ניצב אמנון אלקלעי, ראש אגף המבצעים במשטרה, אמר לי בשבוע שעבר שכל היחידות המיוחדות של המשטרה מוצבות עכשיו במגזר הערבי. זה לא מספיק. קובי שבתאי, המפכ"ל החדש, צריך היה להכריז על הפשיעה כמכת מדינה, ולהעביר את המטה שלו לתחנת המשטרה בטייבה או בנצרת. האקט הסמלי הזה היה יוצר מומנטום. את כל המי שאבים שהושקעו בחיסול המקורות הכספיים של ארגוני הפשע במגזר היהודי אפשר היה לגייס למאבק. ראשי העיריות לא היו צריכים לאיים בהתפטרות – הם היו צריכים לאיים בהקמת משמר אזרחי משלהם, במי קום המשטרה.

מפלגות המרכז-שמאל היו צריכות להציג תוכניות משלהן למיגור הפשיעה. למרבה הצער, הן לא סופרות את הערבים. אחר כך הן מופתעות כשהערבים לא סופרים אותן.

אבל השב"כ הוא לא הפתרון. שאלתי פעם את אחמד טיבי מה דעתו על כמה מיוצאי השב"כ, לא גאונים גדולים, שהגיעו לכנסת. טיבי, שגן כתיב, מיה, אמר שיש כאן סכנה ביטחונית: הערבים יבינו שהשב"כ לא מפחיד כל כך; הלכה ההרתעה. ■